

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 48 K
Félre 24 K
Negyedévre 12 K
Egy hónapra 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felölös szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Bécs, 1. sz. Telefonszám: 2

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 142. szám.

Hétfő, június 24.

Hivatalos jelentések.

— Tüzérségi harcok az olasz fronton. —

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-
téri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, június 23.

OLASZ HARCTÉR:

A Piavénál a harcok tegnap sem voltak élénkebbek, csak délután hadseregharcvonalunk déli szárnyán ismételte meg az ellenség ellentámadásait, különben mindenhol tüzérségi harc.

Az erős felhőszakadásszerű esőzések, amelyek a múlt héten a velencei tartományon majdnem naponta átvonultak és a sikszágot nagy kiterjedésben vízzel árasztották el, megsokszorozták a csapatok nélkülözéseinek terheit. A Piave rohanó folyóvá vált, amelynek víztömegei a két part között ismételtén több órára lehetetlenné tették a közlekedést. Csak a legnagyobb nehézségekkel volt lehetséges a küzdők számára a legszükségesebb lőszert és élelmet az arcvonalba juttatni. Annál nagyobb

elismerést érdemelnek derék csapataink, amelyeknek harci ereje ezekben a súlyos napokban is rendületlen maradt.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, június 23.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadserege: A Somme két oldalán az ellenség tevékenysége élénk maradt. Merlanpourtinál az Ansre és a Somme között az angolok egy éjjeli támadása tüzelésünkben összeomlott.

A német trónörökös hadserege: Merytől délkeletre visszautasítottunk francia részlet-támadásokat.

Reimstől délnyugatra az olaszok ellen folyt rövid gyalogsági harcban 36 foglyot ejtettünk. Löwenhaupt hadnagy 28-ik légi győzelmét aratta.

Ludendorff.

250 szavazattal vezetett. A szavazatok állása ez volt:

Pálffy József dr. 650, Pálffy Dániel 400.

A zárórát délután 4 órára tüzték ki. Pálffy József dr-t nagy szótöbbséggel képviselővé választották.

Szurmay, Szterényi és Seidler a király előtt.

Bécs, jun. 24. Őfelsége a király tegnap kihallgatáson fogadta Surmay Sándor báró honvédelmi és Szterényi József kereskedelmi minisztert. Később Seidler osztrák miniszterelnök jelent meg őfelsége előtt. A kihallgatásból kifolyólag őfelsége Seidlerhez kéziratot intézett a kabinet lemondása felett való döntésről. Arra való tekintettel, hogy a parlamentáris helyzet visszaállítását akarja, fenntartja magának a döntést, megbizva a kormányt az ügyek ideiglenes vezetésével.

A buvárhajóharc sikere.

Berlin, jun. 24. (Hivatalos). Buvárhajóink májusban összesen 614.000 bruttó tonnát súlyesztettek el. Ily módon a buvárhajóharc kezdetétől 17 millió 730.000 tonnát súlyesztettek el. Ebből 10,828.000 tonna az angol flottára esik. Megállapították, hogy áprilisban a már jelentetteken kívül 56 ezer tonna hajóteret rongáltunk meg.

Német buvárhajó Barcelona előtt.

Madrid, június 24. Egy német buvárhajó megjelent Barcelona előtt, ahol több sebesültet partra tett, azután eltűnt. A buvárhajó internálásának hírére megcáfolják.

Orlando bizik a végső győzelemben.

Budapest, jun. 24. Chiassóból jelentik: Orlando miniszterelnök a képviselők előtt kijelentette, hogy tovább kell harcolni, mert a magyar-osztrákok elkeseredetten, minden tartalékaik hárévetésével harcolnak, hogy áttörhessenek, miután visszavonulni nem tudnak. Az ellenség nagy, mégis bizik a végső győzelemben.

A homerule javaslat elvetése.

Páris, június 24. A „Temps” jelenti Londonból: A homerule javaslat visszavonása nagy feltűnést keltett. A javaslat elvetését egy nagyszerű terv fogja követni, amely Angliát, Írországot a brit szigetek szövetségesevé fogja proklamálni természetesen a katonai szolgálati kötelezettség új rendezésével együtt.

A telefonforgalom szünetelése.

A „Torontál” hasábjairól ma hiányoznak fővárosi tudósítónknak szokott telefonjelentései a harc-
téri helyzetről, a világeseményekről, a tőzsdéről stb. Az interurbán telefon nem működik magánosok részére, csak állami beszélgetéseket lehet lebonyolítani. Szombaton még beszélhettünk telefonon fővárosi tudósítónkkal, tegnap és ma már nem. Mindössze a miniszterelnökség sajtóosztályának táviratait kaptuk ma reggel meg a harc-
téri helyzetről, ezenkívül fővárosi tudósítónknak két táviratát, néhány szűkszavú jelentést, amelyeket le is közlünk. Olvasóink szíves elnézését kérjük, de nem rajtunk mulik, hogy nem tudjuk kielégíteni olvasóinkat úgy, ahogy mi szeretnők: a telefon megbénult, a fővárossal nem ad összeköttetést. Reméljük, hogy ez az állapot nem fog sokáig tartani és újra kiszolgálhatjuk közönségünket íriss, bő telefonszolgálatával.

A német kancellár nyilatkozik a helyzetről.

Berlin, június 24. A birodalmi gyűlés mai ülésén a külügyi hivatal költségvetésének mai tárgyalása alkalmával Hertling kancellár nyilatkozni fog a helyzetről.

A szegedi követválasztás.

— Két testvér harca. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Szeged, jun. 24.

A Rósa Izsó dr. elhalálozásával megüresedett első kerületben ma van Szegeden a képviselőválasztás. Két jelölt, két testvér küzd a mandátumért: Pálffy József dr. árvaszéki elnök, a nemzeti munkapárt jelöltje és Pálffy Dániel ipartestületi elnök, aki függetlenségi és 48-as programmal lépett fel. Uray Zoltán máv. üzletvezető visszalépett.

Tegnap, vasárnap nagy politikai élet volt Szegeden. Pálffy József dr. támogatására lementek Szegedre Herczegh Ferenc, Almásy László és Rakovszky Iván orsz. képviselők. Délután 5 órakor a Tisza Szállóban nagyszabású pártülés volt, amelyen Herczegh Ferenc is felszólt. Pálffy Dániel támogatására Szegeden voltak tegnap Batthyány Tivadar gróf, Hock János, Kun Béla képviselők és Szakáts Andor a „Virradat” szerkesztője.

Ma reggel fél nyolc órakor kezdődött a választás, amely rendben folyik. Olyan heves a választási küzdelem, hogy Szegeden hasonló hevességű választási harcra nem emlékeznek.

Déli 12 órakor a szavazatok állása a következő volt:

Pálffy József dr. 350, Pálffy Dániel 385.

Délután szavaztak a vasutasok.

Délután 3 órakor Pálffy József dr.

A Népbank rendkívüli közgyűlése.

Partilla Géza emlékezete. — A részvénytőke fel-emelése. — Az intézet kiépítése és fejlesztése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, jun. 24.

A nagybeeskereki népbank r.-t., városunk ezen régi, szolid alapon virágzó pénzintézete, tegnap délelőtti rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legfőbb tárgyát az intézet részvénytőkéjének felemelése, valamint az intézetnek a megváltozott gazdasági viszonyokhoz mért kiépítése és üzletágainak kibővítése iránti határozathozatal képezte. E célból a Népbank a vidék egyik legnagyobb és legrégebb pénzintézetével: a „Temesvári Első Takarékpénztár”-ral érdekközösségi viszonyba lépett.

A közgyűlést kegyeleti aktus vezette be, amennyiben a részvényesek az elhunyt érdemű vezérigazgató *Partilla Géza* halála feletti mély részvétüknek a jegyzőkönyvben adtak kifejezést. A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást közöljük:

A közgyűlésen az igazgatóság legrégebb tagja, *Baaden Károly* elnökölt, ki üdvözlővén a szép számban megjelent részvényeseket, valamint a „Temesvári Első Takarékpénztár” képviselőjét *Kratochwill Ottó* cégvezetőt és megállapítván a határozatképességet, megnyitja a közgyűlést. Majd a benső részvét és kegyelet hangján emlékszik meg a közeli napokban elhunyt nagyérdemű vezérigazgatóról, *Partilla Gézáról*, kinek emlékét és kiváló érdemeit az igazgatóság külön előterjesztésben méltatta. Az igazgatóság javaslatára a közgyűlés jegyzőkönyvében örökíti meg *Partilla Géza* hervadhatatlan érdemeit és mély részvétéről a gyászoló családot írásban értesíti. A vezérigazgatói teendőket ellátásával ezután a közgyűlés egyhangulag az intézet kitűnő cégvezető-igazgatóját, *Tolveth Oszkárt* bizza meg.

Miután jegyzőkönyvhitelesítőikül *Haidgger Ödönt* és *Fay Andort* küldték ki, *Tolveth Oszkár* vezérigazgató előterjeszti az igazgatóság javaslatát az intézet kifejlesztése és üzletágainak kibővítése tárgyában. E szerint az igazgatóság, tudatában annak, — hogy a háboru után következő gazdasági fellendülés nagy-mérvű hiteligenyek támasztásában fog megnyilvánulni, — kötelességének ismeri, hogy idejekorán berendezkedjék azokra a feladatokra, amelyek e tekintetben a pénzintézetekre hárulni fognak és már j. eleve biztosítani akarja az ezen célok elérésére szükséges eszközöket. Ezért örömmel ragadta meg az alkalmat, amidőn a délvidék egyik legelső pénzintézete: a „Temesvári Első Takarékpénztár” előnyös feltételek mellett felajánlotta, hogy a Népbankkal szoros érdekközösségi viszonyt létesít. Ezek a feltételek amellelt, hogy az intézet teljes önállóságát a jövőre nézve is biztosítja, abba a helyzetbe juttatják, hogy eddigi szerény keretéből kilépve, fejlődésnek indulhasson és teljesen vértelzen nézhet a jövő elé. Az érdekközösség mellett azon kedvező körülmény, hogy a betétek immár közel 4 millióra, tehát a részvénytőke 10-szeresére emelkedtek, arra indítja az igazgatóságot, hogy a részvénytőkének 300.000 koronáról 500.000 koronára való emelését indítványozza. E célból 2000 drb 100 korona névértékű új részvényt bocsájt ki az intézet, amelyekből régi részvényesek 1000 darabra 140 korona áron elsőbbségi joggal bírnak. A jegyzési időtartam június 24-től július 20-ig tart, mire nézve az igazgatóság külön értesítést bocsájt ki.

A közgyűlés helyesléssel fogadta el az igazgatóság javaslatát, ugyiszintén az alapszabályok módosítására vonatkozó előterjesztést is, melyet *Tolveth Oszkár* igazgató terjesztett elő.

Végül *Kauffmann István* elnöklete alatt bizottságot küldtek ki az igazgatóság és a felügyelő-bizottság kiegészítő választására, melynek eredménye a következő: Egyhangulag beválasztották az igazgatóságba a „Temesvári Első Takarékpénztár” kiváló ügyvezető igazgatóját *Sztamorai János* országos nevű pénzügyi tekintélyt, felügyelő-bizottsági tagoknak pedig, szintén egyhangulag megválasztották: *Beneze Miksát*, *Kratochwill Ottót*, *Krumenacker Ferencet* és *Wégling Istvánt*, mire a közgyűlés az elnök elzetésével véget ért.

HIREK

— **A király Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Öfelsége a király hét óraker visszaérkezett Bécsbe.

— **Miksa főherceg kitüntetésé.** Bécsből jelentik: Öfelsége *Miksa* főherceg, őrnagyot, akinek csapatai a napokban elfoglalták a Dosso Altot a Lipót-renddel tüntette ki.

— **Lemondott az osztrák kabinet.** Bécsből jelentik: A délelőtti tartott osztrák minisztertanács elhatározta a kabinet lemondását.

— **A zeneiskola záróvizsgálai.** Ma délelőtti a nagybeeskereki városi zeneiskolában megkezdődtek a záróvizsgák *Járossy Dezső* budapesti zeneakadémiai tanár, a városi zeneiskola neves igazgatója, *Jankó Ágoston* alispán és nagyszámu érdeklődő szülő jelenlétében. Az előkészítő osztály, továbbá az I. és II. osztályok délelőtti nagy sikerrel vizsgáztak. Délután a többi osztályok vizsgáira került a sor.

— **Házasság.** *Urhegyi János* állami polg. iskolai igazgató f. hó 22-én házasságra lépett *Polgár Márton* helybeli áll. polg. iskolai tanárnővel. A polgári esketést *Giffinger Zsigmond* anyakönyvvezető, az egyházi szertartást pedig *Euseh János* h. plébános vezerte.

— **Operaesték Nagybeeskerekén.** A 12-ik és 29-ik gyalogezredek rokkant alapja javára jul. 3-án és 4-én a bécsi udvari opera együttese a helybeli városi színházban elsőrendű, ideális opera- és hangversenyestéket rendez. Közreműködnek: *Arnold Anton* cs. és kir. udvari operaénekes tenor, *Fischer Ernst* cs. kir. udv. operaénekes bariton, *Frischler Herman* cs. kir. udv. operaénekes bass, *Ortner Anna* k. a. cs. kir. udv. operaénekes nő dráma sopran. Zongorakíséret, valamint a hangverseny *Bosceetti* tanár cs. kir. udvari karmester ur személyes közreműködése mellett. Jegyek elővételben mindkét estére keddtől, e hó 25-től kezdve a Mangold-cég könyvkereskedésében kaphatók. — Műsor: 1. Prolog: Bajazzo operából, énekl *Fischer ur*. 2. *Hallenarie*, *Tannhäuser*, énekl *Fischer ur*. b) *Románe* a bolygó Hollandiból, énekl *Ortner k. a.* 3. Zongorahangverseny, *Bosceetti* tanár ur. 4. a) *Ária*, *Bibliás ember* operából, énekl *Arnold ur*. b) *Késő ősz van*, dal dr. *Kacsóh-tól*, énekl *Arnold ur*. 5. a) *A kardinal áriája* a „*Judin*” operából, énekl *Fischer ur*, b) *In diesen heiligen Hallen*, „*Zauberflöte*” opr., énekl *Fischer ur*. — Szünet: 6. Zongorahangverseny, *Bosceetti* tanár ur. 7. a) *Lied an den Abendstern* „*Tannhäuser*” operából, énekl *Fischer ur*, b) *Ein Schutz bin ich* „*Nachtlager von Gránada*” operából, énekl *Fischer ur*. 8. a) *Ária* a „*Mignon*” operából, énekl *Ortner k. a.*, b) *Dalok*, énekl *Ortner k. a.* 9. a) *Schön ist wohl eine Rose* a „*Liechen am Dach*”, operából, énekl *Arnold ur*, b) *Sehnsucht des Kendes*, dal *Kehldorfertől*, énekl *Arnold ur*. c) *Wenn die kleinen Vöglein heimwärts ziehen*, énekl *Arnold ur*. 10. a) *Gotentreue*, N. v. *Wilm-től*, énekl *Frischler ur*, b) *Als Büblein klein*, „*Lustige Weiber*” operából, énekl *Frischler ur*. 11. *Vig tercett és quartettek*, énekl az együttes.

— **Kitüntetés.** *Ferenc Szalvátor* főherceg, a vörös kereszt védnök helyettese, *Rigó István* szolgálaton kívüli viszonybeli főhadnagynak a vörös kereszt II-od osztályát adományozta a hadiékítménnyel.

— **Köszönet.** Nagybeeskerek város tisztikara, néhai *Wégling Szilard* ny. járlatbiztos elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén 72 koronát adományozott a nagybeeskereki iskola-gyermekbarát-egyletnek. — Ugyanazon egyletnek *Talpai József* 20 koronát juttatott. Az egylet vezetősége úgy a városi tisztikar által gyűjtött összeget, mint az adományt hálás köszönettel nyugtázza.

— **Pályázat munkásjutalmakra.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara az ugyanazon munkaadónál legalább 15 éve át megszokítás nélkül alkalmazásban álló ipari munkások javára

a kereskedelmi miniszter által rendszeresített jutalmak és elismerőkével elnyerésére pályázatot hirdet. Pályázati feltételek: magyar polgárság, legalább 15 évi munka ugyanazon munkaadónál, amely hitelesen, lehetőleg munkakönyvvel igazolandó. A kérvényt a munkaadó az ipartestület útján, ahol ipartestület nincs közvetlenül a kamarához terjeszti. Ugyancsak a kamarához adják be a folyamodványt azok a gyári vállalatok, amelyek az ipartestületnek nem tagjai. A kérvény a 1745—914. sz. pénzügyminiszteri rendelet értelmében bélyegmentes és legkésőbb f. hó 30-ig terjesztendő elő. A kamara felhívja ennélfogva azokat, akiknek a feltételeknek megfelelő alkalmazottaik vannak, hogy azokat jutalmazásra, kitüntetésre az ismertetett módon javaslatba tegyék.

— **Liszt-kiosztás Becskerek ellátatlanjainak.** A Közellátási Iroda értesíti a közönséget, hogy holnap, kedden az ellátatlanok részére liszt-kiosztás van.

— **A hadsegélyző Cirkusz Nagybeeskerekre jön.** A m. kir. Honvédelmi Miniszterium Hadsegélyző Hivatala hadiözvegy és árvaalapja javára működő cirkusz rövid vendégjátékra e hét végén városunkba jön. A hadsegélyző cirkusz egy elsőrangú, érdekes vállalat, melynek parancsnoka egy százados. Bővebbet majd a falragaszok és további hirdetések nyújtanak.

— **Czvejanovból — Czeglédi.** *Czvejanov János* nagybeeskereki lakos kérvényt adott be a miniszteriumba, hogy engedjék meg szerbhangzású nevének Czeglédi-re való változtatását. Mivel Czvejanov kiskoru — az apja 1915 szept. 2-án esett el a fronton — a miniszteriumból leküldték a kérvényt Nagybeeskerek város tanácsához véleményezés végett. A tanács szombati ülésén tárgyalta Czvejanov János kérvényét és a következő partoló véleményét küldte a miniszteriumba: „Nagybeeskerek város árvaszéke készséggel támogatja kiskoru *Czvejanov János*nak a haretéren hősi halált halt apjához méltó hazafias törekvését és hozzájárul ahhoz, hogy családi nevét „Czeglédi”-re magyarosítsa.”

— **Zöldség és gyümölcskivitel.** A közlelemzési miniszter egy szűkebbkörű bizottságot szervezett azon kontingenseknek időközönként leendő megállapítására, amelyek a folyó évi zöldség és gyümölcstermésből Horvát—Szlavon—Dalmát országokba, valamint a külföldre szállíthatók. Ezen bizottság fogja megállapítani azokat a mennyiségeket, amelyek a belföldi szükséglet figyelembevételével egyes cikkekből kivihetők lesznek. Kivitelre jogosító szállítási igazolványt kaphatnak a legalis kereskedők, a termelők azon feltétel alatt, ha a belföldnek nyári zöldség és gyümölcsfelétekben mutatkozó szükséglete kielégítésében részt vettek. Az árdragításért elitelt kereskedők és termelők kiviteli engedélyre nem számíthatnak.

— **A szegedi városi fiu- és női felső kereskedelmi iskolában** a felvételek jun. hó 29-éig történnek. A városban több fiu- és leányintézet van. Felvilágosítást ad az iskolák igazgatósága.

— **„A bestiák”.** Szenzációs újdonsága lesz ismét holnap és holnapután a „*Modern Mozi*”-nak. U. i. az amerikai Kelem filmgyár egyik legújabb remekműve, „*A bestiák*” című 4 felvonásos amerikai erkölcsdráma kerül bemutatásra. A film telve van nagyszerű trükkökkel, és meglepő jelenetekkel, mely betekintést enged az amerikai leánykereskedelem titokzatos és rejtélyes világába. A teljes estét betöltő mozgófénykép előadásai pontban 6, fél 9 és fél 11 óraker kezdődnek. Az előadásokra, — mely felemelt helyárak mellett kerül bemutatásra — jegyek egész nap kaphatók a mozipénztárnál. A mozi vezetősége ezután is figyelmezteti a t. közönséget, hogy az előadásokon csakis felnőttek jelenhetnek meg, azért 15 éven aluliak ne is kíséreljék meg, hogy az előadáson megjelenjenek.

— **Miért nincs hal a becskereki piacon?** — **Elitelt halragító.** *Turaba* Vitályos halkereskedő feljelentést tett a rendőrbírószágon *Kadics Velizár* halkereskedő ellen, mert ez iparigazolvány nélkül foglalkozik halkereskedéssel és a halnak hivatalosan megállapított nyolc koronás legmagasabb árát tullepi olykép, hogy a hal kilóját 10 koronáért veszi és 12, sőt 14 koronáért adja el, a halat csakis vendéglősöknek árusítja ki, így a közönség nem jut olcsó halhoz. A feljelentő maga is kénytelen

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Kedden, június 25-én, szerdán, június 26-án
3-3 előadás: 6, fél 9 és fél 11 órákor.

Csak felnőtteknek! Felemelt helyárak!

A BESTIÁK

Erköledrámá 4 felvonásban. Az amerikai leánykereskedelemben titokzatos és rejtélyes világából.

Figyelmeztetés!

Ezen előadásokhoz 15 éven aluliak látogatása szigorúan tilos.

Helyárak:

Pályaudvar 3.— K. I. hely 2-40 K, II. hely 1-50 K, III. hely 1 K.

a halat Titelen és Nagybecskerekben is drágán vásárolni éppen azért, mert Kadics felhajtja az árakat.

Kadics a rendőrbíró előtt ma megtartott tárgyaláson beismerte, hogy a saját személyére iparigazgatóvá tette, de ő Balogh Vera társa, akinek pedig van iparendelése. Beismerte, azt is, hogy a hal kilóját 10 koronáért veszi és 11, sőt 12 koronáért adja el.

A rendőrbíró árdrágításért 300 korona pénzbüntetésre ítélte Kadics Velizárt és eltiltotta a hal adás-vételétől.

— Felhívás a cséplőgéptulajdonosokhoz. A cséplőgéptulajdonosokat a katonai ügyosztály még egyszer felhívja, hogy gépészeiket, fűtőket jelentsék be felmentés végett. Ha nyolc napon belül ez nem történik meg, a katonai ügyosztály hivatalból fog intézkedni, hogy fűtőket, gépészeket kapjanak a cséplőgéptulajdonosok.

Szinigazgatók hírlapi csatája.

Bethlen-Bruckner László és Patek Béla dr. nyilatkozatai a délvidéki szintársulatról.

Nagybecskerek, június 24.

Érdekes hírlapi csata folyik a győri lapokban a nagybecskereki szintársulat körül. A hírlapi csatában Patek Béla dr. győri szinigazgató és Bethlen-Bruckner László, a délvidéki szinikerület igazgatója vesznek részt.

Bethlen-Bruckner László valamikor karmesterkedett Győrön, így ismeri őt a győri közönség társulatának több tagjával együtt, akik szintén működtek az élénk forgalmu, szép dunántuli városban.

A hírlapi nyilatkozatcsatára a „Dunántuli Hírlap” c. győri napilapban megjelent következő hír adott okot:

— Bruckner László szintársulata jelenleg Nagybecskerekben működik. Mint a „Torontai” című napilapban olvasható, a kitünően szervezett társulat nagy sikerrel mutatja be a régi klasszikus és a modern zenés és prózai darabokat. A kritika különös elismeréssel emeli ki Bruckner Lászlót, a „nagytehetségű igazgató-karmestert”, továbbá a győriek volt kedves ismerőseit: Fátoly Heddyt, Tarnay Bélát, Gyárfás Ödönt, Sebestyén Jenőt, továbbá Karácsonyi Illust, Zöldy Vilma és Elzát, Füzess Lenkét. Szerencsés lehetne Győr, ha ilyen nivós társulata lenne, mint a kis Lugosnak és Nagybecskereknek, ahol sokkal kisebb a színház befogadóképessége.

Erre Patek Béla dr. győri szinigazgató a Győri Ujságban a következőképpen nyilatkozott:

Tekintetes Szerkesztőség

Átutazóban kezembe tévedt a Dunántuli Hírlap vasárnapi száma, melyben a délvidéki szintársulatról mond elismerő véleményt, a

a győri társulat rovására. Ez igen megtisztelő rám nézve, mert az a társulat ugyszólván csupa olyan tagból áll, akik tölem szerződtek oda, tölem ismeri őket a győri közönség és maga a cikkíró is. Kritikai kérdésekben a sajtóval vitázni nem szokásom, de a közlemény tárgyilagosság szempontjából helyreigazításokra szorul. A lugosi és nagybecskereki színházépületek jóval nagyobbak a győrinél, aminek a közlemény ellenkezőjét állítja. A felsorolt és közvetlen tapasztalatom szerint is derék tagok itteni működésük alatt sohasem váltották ki sem a közönségből sem a Dunántuli Hírlapból azt az elismerést, melyből én a hozzájuk való ragaszkodásra következtethettem volna. Ha a közönség Fátoly Heddyt primadonnának, Tarnay Bélát énekes bonvivánnak, Zöldy Elzát hősnőnek, Gyárfás Ödönt színésznek szívesebben venné, mint a szerepkörökön Kiss Cecilt, jövőre Sebestyén Irmát, Örvössy Gézárt, Kiss Mariskát, jövőre Serfőzy Ilonát, Molnár Jánost és Érkövy Károlyt, módomban lenne ezt a kívánságot teljesíteni. Vagy talán Véghelyi Iza szerepkörén nem felel meg Szigethy Annus? Kérek bizonyítékot arra, hogy a cikkeske a közvéleményt fejezi ki és nem a közlemény írójának egyéni, merem állítani *elszigetelten* egyéni véleményét.

Kiváló tisztelettel:

Dr. Patek Béla
szinigazgató.

Bethlen-Bruckner természetesen nem állhatta meg szó nélkül az ő tagjairól írottakat, tollat fogott hát és a következő nyilatkozatot küldte be a „Dunántuli Hírlap”-nak:

A „Dunántuli Hírlap”
tek. szerkesztőségének

Győr.

Most került csak kezembe a „Dunántuli Hírlap”-nak és a „Győri Ujság”-nak reám, illetve társulatomra vonatkozó cikke. A „Győri Ujságban” Patek Béla dr. szinigazgató nyilatkozik és azt állítja, hogy az én lugosi és nagybecskereki színházaim befogadóképessége nagyobb, mint a győrié. Elismerem, hogy e 2 színházam befogadóképessége nagyobb, de annyival mérsékeltebbek a helyáram, hogy anyagilag még sem érik el a győri színház bevételeit, sőt Zomborban, ahol a főszéket töltöm, még a győrinél is jóval is kisebb színházban játszom. Ennek dacára társulatom létszáma szóval felülmúlja a győriét és nálam nem ritka az elsőrendű tagjaimnál a tizenegy-tizenhatezer koronás évi gázsi, sőt a legkezdőbb kardalosomat is évi 3600-4000 koronával fizetem. Mindezek dacára az erkölcsi sikeren kívül elég szép anyagi eredménnyel is dolgozom. Ezzel az ensemblével, meg ilyen gázsikkal itt a Délvidéken megelégszem 200 ezer korona helyett, szerény 100 ezer korona évi jövedelemmel. Talán mások másutt nem így gondolkoznak. Köszönöm a D. H.-nak, hogy bizalommal kíséri délvidéki működésemet és leszögezi cikkében, hogy nemcsak a modern, hanem a klasszikus operetteket, drámákat is kultiválnak, sőt a becskereki és lugosi közönségem olykor operákhoz is hozzájut, amiket tudtommal a győri közönség nélkülöz. Nem irigylem szinigazgató kollégámat, mert a nyilatkozatában felsorolt tagjaim együtt és egyedül is kijelentették, hogy semmiesetre sem cserélnék el helyüket — bár Patek az ellenkezőjét állítja, egy — győri szerződéssel, amíg Patek Béla dr. ennek a szerződésnek az aláírója...

Bethlen Bruckner László.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT
KÖZÜL A „TORONTAI” POLITIKAI
NAPILAP KIADÓHIVATALA

SZÍNHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Június 24. Hétfő: *Éva*. Operett. Tarnay Béla estéje. (Páros.)

Június 25. Kedd: *Váljunk el*. Vigjáték. (Páratlan.)

Június 26. Szerda: Bucsuelőadás *Szentgáli Márta*. Zöldy Márton szíamüve. (Páros.)

Karácsonyi Ili bucsuestéje. Szombatban este a „Cigányszerzem” Zórikájában bucsuzott el a nagybecskereki közönségtől Karácsonyi Ili, a társulat pompás hangú, kiforrott tehetségű művésznője. A közönség egész este melegen ünnepelte és zajos ovációkban részesítette Karácsonyi Ili, akinek Zórikája olyan alakítás volt, hogy a legelső színpadokon is bátran megállta volna helyét. A többi szereplőkről ugyanez kevésbé mondható el. A Cigányszerelmet jó előadásban nem egyszer láttuk már, úgy hogy a szombati bizony csak szerény kísérlet volt, ami meg sem közelítette a jó előadást.

A „Csöppség.” Vasárnap délután a „Csöppség” című énekes vigjátékot adták elő. *Fényes Samu* dr. írta a darabot, ami bizony elég gyenge kis alkotmány. Az előadás méltó volt a darabhoz: — gyenge. *Bordás Rózi* játszotta a címszerepet igen kedvesen, sok temperamentummal, de ő sem kárpótolhatott a darab sivárságáért. *Bordás* sok tapsot kapott. Most láttuk csak, hogy vigjátékokban, naiva szerepekben is milyen jól megállja helyét. A többi szereplők közül *Kemény, Lugossy, Kertay, Faludy Irén* érdemelnek említést.

Gyárfás Ödön estéje. Vasárnap este a „Bolond”-ban Gyárfás Ödön bucsuzott a közönségtől. A „Bolond” egyik legjobb szerepe Gyárfásnak és így szerencsés gondolat volt tőle bucsuestjének választani. Sok tapsot és virágot kapott a közönségtől. Az előadás is jó volt.

TAJKEZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 4 órától este 10 óráig. Könyvtárra vasárnap, szerda és péntek délután 3-5 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva, naponként reggel 8-tól délután 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókjá minden hó 1-je után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben délután 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Katonaotthon Temesvári-ut 1500. szám alatt nyitva minden nap délután 2-9 óráig.

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon nemes jó embereknek, kik nagy bánatunkban részvételükkel felkerestek, a magam és családom nevében ezuton nyilvánítom halás köszönetemet.

Nagybecskerek, 1918 június 24.

663

Özv. Partilla Gézané.

Háromszobás

lakást

mellékkeliségekkel keresek
aug. 1-re, esetleg novemberre.

Ajánlatokat levélben kérek címre:
Dr. POSTA LAJOS
törvészéki bíró SZABADKA, Jókai-utca.

Könyvelésbe jártas

férfi vagy női

irodai munkaszerőt

ki a levelezést is
intézné és gépirás-
ban jártas, keres
helybeli nagyobb
vállalat.

Ajánlatokat „**Önálló**” jellegre a kiadó
657 hivatalba kérünk.

Jégszekrény

1 m. magas, 1 m. hosszú,
55 cm. széles, teljesen
használható állapotban

eladó.

Cím a kiadóban

5635—1918. rk. szám.

1122

Hirdetmény.

A 83300—917. sz. B. M. rendelet értelmében a házi (belső) cselédek részére új fényképes cselédkönyvet kell kiállíttatni.

A korábban kiállított könyveket pedig tulajdonosaik folyó év december 31-ig használhatják, de kötelesek ezen idő alatt a rendőrkapitányságnál a rendeletnek megfelelő új cselédkönyvet váltani.

A munkatorlódás elkerülése végett új könyveket már folyó év július 1-től kezdődőleg kiállítok kedd és pénteki napokon, miért is felhívom az érdekelteket, hogy látogató-jegy nagyságu hajlékony (nem kartonra ragasztott) fénykép, 30 filléres okmánybélyeg, 1 kor. könyv ára és a régi könyv beszolgáltatása mellett új cselédkönyv kiállítása iránt a jelzett időben a rendőrkapitányi hivatal 1. sz. szobájában jelentkezzenek.

Nagybecskerekén, 1918 május hó 17.

Dr. Deák, rendőrkapitány.

Torontálvármegye alispánjától.

544—1918. kig. szám.

660

Arverési hirdetmény.

Baranda község előljárósága ezennel közhirrre teszi, hogy f. é. július 1-én d. u. 2 órakor Baranda községében 4 db kiselezteztetenyészkan a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen el fog adatni.

Baranda község előljárósága.

„SIGORIN“

csoda gyorsasággal irtja

a poloskát

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
1 db fecskendő 2 K. Kapható: minden
gyógyszertárban, drogériában
és fűszerkereskedésben Budapesten
Török gyógyszerár, Király-utca 12.
Magyarországi egyedárúsító: 633

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

H. m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző
Hivatala özvegy- és árva-alapja javára működő

CIRKUSZ

NON

Nagybecskerekre.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a
Gazdasági Részvénytársaságnál. A Köz-
gazdasági Bank épületében.

Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első Magyar Általános) Szerb
egyházépület.

Triesti Általános Biztosító Társaság főü-
gynöksége Torontálmegyei Takaré- és Hi-
telbanknál Hunyadi-(fő-)utca.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan Hunyadi-utca.
Tell Mihály Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Beneze A. és Fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A. Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc Hunyadi-utca 2.

Cukrászda:

Huber Utóda Hunyadi-utca.

Divatruház:

Boskovits S. J. Hunyadi-utca.
Bukovác István Hunyadi-utca.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János Aradáci-ut.

Drogeria:

Meikuhn Dezső Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály Hunyadi-utca.
Mesznik R. özvegye Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos Hunyadi-utca.
Kocsis A. Erzsébet-hidon túl Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc Megyeház-u. 2. Tarnai-ház.
Tolvetth Frigyes Pénzügyi-palota

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald Temesvári-ut.

Gépkereskedő és fegyverraktár:

Sander M. József, Hoffherr Schrauz és
Clayton-Shuttleworth r.-t. mezőgazdasági
gépgyára képviselője.

Gőzfűrészek:

Engel Sámuel Eötvös-utca
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-utca.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor Melencei-utca.
Vági Sándor Szerbgyház-palota.

Kávéház:

Sólyom György Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidáruüzlet:

Benó Testvérek Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és Társai Hunyadi-utca.
Freund S. és Fiai Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek Hunyadi-utca.
Mangold Lipót Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Lakatosműhely:

Engel Ádám Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Morné Hunyadi-utca.

Női kalap és kézimunkaüzlet:

Tolva Józsefné Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska Gizellapart, Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Fő-tér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos Szerptemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór Szerbgyház-palota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda Ferenc József-tér.
Korona-szálloda Erzsébet-tér.
„Pest városához” e. szálloda Megyeház-ut.